

บทที่ 5

สรุป ปัญหา และ ข้อเสนอแนะ

มะระเป็นพืชผักที่มีคุณค่าทางอาหาร ทุกส่วนของมะระสามารถนำมาประกอบอาหารได้หลายชนิด นอกจากนี้ ผล และเมล็ด ใช้ทำยาแผนโบราณ เช่น ยาบำรุงโลหิต ยารักษาโรคผิวหนัง ยาแก้ท้องร่วง ยาแก้โรคกระเพาะ และยาขับพยาธิ

จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรที่ปลูกมะระจีน ประสบกับปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น ปัญหาคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ ปัญหาความสมบูรณ์ของดิน เนื่องจากปลูกพืชหลายชนิดตลอดปี ทำให้เนื้อดินแน่น และขาดความอุดมสมบูรณ์มีธาตุอาหารในดินต่ำ จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยอินทรีย์ในปริมาณมาก เพื่อปรับสภาพดินให้ร่วนซุย และเพิ่มธาตุอาหารในดิน ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และโรคพืช เป็นปัจจัยการผลิตหนึ่งที่ทำให้ต้นทุนสูง เนื่องจากศัตรูพืชดื้อยา จำเป็นต้องเปลี่ยนสารเคมีเพื่อกำจัดศัตรูพืช ทำให้ไม่สามารถเลือกใช้เฉพาะสารเคมีที่มีราคาถูกเท่านั้น นอกจากนี้เกษตรกรส่วนใหญ่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมี การศึกษาต้นทุนและรายได้จากการปลูกมะระจีนนี้ จึงเป็นแนวทางแก่ผู้ที่สนใจและเกษตรกร ในการปลูกมะระจีนต่อไป

จากการศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนจากการปลูกมะระจีนในภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531-2532 สรุปได้ว่าเกษตรกรที่ปลูกมะระจีน (ตารางที่ 2 หน้า 28-29) มีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 3,781.25 บาท ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนผันแปรเฉลี่ยไร่ละ 3,402.33 บาท คิดเป็นร้อยละ 89.98 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนคงที่เฉลี่ยไร่ละ 378.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.02 ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้จะมีต้นทุนการปลูกมะระจีนเฉลี่ย กิโลกรัมละ 4.04 บาท ประกอบด้วยต้นทุนผันแปร เฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.64 บาท และต้นทุนคงที่เฉลี่ยกิโลกรัมละ 0.40 บาท ผลผลิตมะระจีนเฉลี่ยไร่ละ 935.12 กิโลกรัม จากการศึกษาต้นทุนการปลูกมะระจีนในบทที่ 3 พบว่า ค่าปุ๋ย เป็นวัสดุการเกษตรที่สูงที่สุด เฉลี่ยไร่ละ 323.56 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.56 ของต้นทุนทั้งหมด (ตามตารางที่ 2 หน้า 28-29) โดยมีค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าใช้จ่ายทำค้าง ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ค่าสารป้องกันกำจัดโรคพืช และค่าเมล็ดพันธุ์ จัดเป็นปัจจัยต้นทุนวัสดุการเกษตร ลำดับที่ 2-6 ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 8.32 7.93 7.47 5.95 4.16 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ สำหรับค่าแรงในการ

ปลูกระยะเงินตั้งแต่การเตรียมดิน การดูแลรักษา จนถึงการเก็บเกี่ยว พบว่า
ค่าแรงให้น้ำ เป็นค่าแรงที่สูงที่สุด เฉลี่ยไร่ละ 344.88 บาท คิดเป็นร้อยละ
9.12 ของต้นทุนทั้งหมด ลำดับรองลงมา ได้แก่ ค่าแรงในการเตรียมดิน ค่าแรง
ในการเก็บเกี่ยว จัดเป็นปัจจัยต้นทุนค่าแรงลำดับที่ 2-3 ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็น
ร้อยละ 6.00 และ 5.11 ของต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ ปัจจัยต้นทุนคงที่ที่สำคัญ
ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร เฉลี่ยไร่ละ 282.66 บาท คิดเป็นร้อยละ
7.48 ของต้นทุนทั้งหมด

รายได้จากการปลูกระยะเงินในภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531-
2532 (ตารางที่ 10 หน้า 61) เฉลี่ยไร่ละ 6,312.06 บาท ราคาขาย
มะระเงิน เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.75 บาท จากการสำรวจพบว่าราคาขาย
มะระเงินเฉลี่ยต่อกิโลกรัม จะขึ้นอยู่กับช่องทางการจำหน่าย ถ้าเกษตรกร
นำไปขายเองที่ตลาด จะได้ราคาสูงกว่าวิธีขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งมารับซื้อ
ถึงสวน เนื่องจากพ่อค้าคนกลางมักจะกดราคาซื้อจากเกษตรกรจนทำให้
บางครั้งเกษตรกรที่ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ต้องยอมขายมะระเงินทิ้งที่ขาดทุนเพราะ
ในช่วงเวลาที่จำหน่าย ระดับราคาของมะระเงินในตลาดลดลง แต่พ่อค้าคนกลาง
ต้องการกำไรเท่าเดิม จึงกดราคาซื้อจากเกษตรกรให้ต่ำลง สำหรับราคา
ขายตามวิธีเกษตรกรนำไปขายเองที่ตลาดนั้น ระดับราคาจะขึ้นอยู่กับคุณภาพ
ของมะระ และภาวะตลาดของมะระ ณ ช่วงเวลาที่จำหน่าย

ผลตอบแทนจากการปลูกระยะเงินในภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก
2531-2532 (ตารางที่ 10 หน้า 61) มีรายละเอียดดังนี้

ผลของการวิเคราะห์รายได้-ค่าใช้จ่าย ในแง่การจ่ายเงินของ
เกษตรกร พบว่าเกษตรกรมีกำไรเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินร้อยละ 61.66 ของรายได้
เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ มีรายได้น้อย จึงนิยมใช้แรงงานตนเองในครอบครัว
มากกว่าการจ้างแรงงานจากภายนอก ดังนั้นเกษตรกรจึงเสียค่าใช้จ่ายที่จ่าย
เป็นตัวเงินน้อย ทำให้มีกำไรที่เป็นตัวเงินมาก

ผลการวิเคราะห์ในเชิงเศรษฐกิจ พบว่า อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน
การปลูกและอัตราร้อยละของกำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 66.93 %
และ 76.95 ตามลำดับ (ตารางที่ 10 หน้า 61) โดยมีผลต่างระหว่างกำไร
ส่วนเกินกับกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นเฉลี่ยไร่ละ 10.02 % ของต้นทุนการปลูก ซึ่งเท่ากับ
ต้นทุนคงที่เฉลี่ยไร่ละ 10.02 % ของต้นทุนการปลูก (ตารางที่ 2 หน้า 28-29)
หมายความว่าในการปลูกระยะเงินในภาคตะวันตก ถ้าเกษตรกรมีต้นทุนการปลูก
100 บาท จะมีกำไรส่วนเกิน 76.95 บาท ซึ่งเป็นจำนวนเพียงพอที่จะชดเชย
ต้นทุนคงที่ จำนวน 10.02 บาท และส่วนที่เหลือจะเป็นกำไรสุทธิ จำนวน

66.93 บาท

ผลของการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากค่าขาย พบว่า อัตราผลตอบแทนต่อค่าขายเฉลี่ยร้อยละ 40.09%

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนทั้ง 3 กรณีดังกล่าว พบว่าการปลูกมะระจีนในพื้นที่มากกว่า 1 ไร่ จะได้รับผลตอบแทนสูงกว่า 15 % ตามที่ได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน ของการปลูกมะระจีนในภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531-2532 พบว่า ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 121.84 กิโลกรัม ในราคาขายกิโลกรัมละ 6.75 บาท หมายความว่า ถ้าเกษตรกรสามารถขายมะระจีนได้เฉลี่ยร้อยละ 121.84 กิโลกรัม ในราคาขายกิโลกรัมละ 6.75 บาท เกษตรกรจะไม่มีกำไรหรือขาดทุน เพราะกำไรส่วนเกินที่เกิดขึ้นมีจำนวนพอเพียงที่จะชดเชยต้นทุนคงที่ได้พอดี ดังนั้นเมื่อเกษตรกรที่ปลูกมะระจีนในภาคตะวันตก สามารถจำหน่ายมะระจีนได้มากกว่าปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน 121.84 กิโลกรัม แสดงว่า เกษตรกรมีผลกำไรเกิดขึ้น

ในทำนองเดียวกัน ราคาโดยเฉลี่ย ณ จุดคุ้มทุนของการปลูกมะระจีน ปีการเพาะปลูก 2531-2532 ในภาคตะวันตก เท่ากับ 4.04 บาทต่อกิโลกรัม ถ้าเกษตรกรสามารถขายมะระจีนได้ในปริมาณ 935.12 กิโลกรัมต่อไร่ ดังนั้นเมื่อเกษตรกรสามารถขายมะระจีนได้ในราคา กิโลกรัมละ 6.75 บาท ราคาขายมะระจีนต่อกิโลกรัมจึงสูงกว่า ราคาต่อกิโลกรัม ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 2.71 บาท แสดงว่าเกษตรกร มีผลกำไรเกิดขึ้น

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการสอบถามเกษตรกรที่ปลูกมะระจีนในภาคตะวันตก ปีการเพาะปลูก 2531-2532 พบว่าปัญหาที่เกษตรกรได้รับจากการลงทุนปลูกมะระจีน คือ

1. ปัญหาจากเมล็ดพันธุ์ที่ซื้อ หรือเก็บเอง คือ เมล็ดพันธุ์ราคาแพง ร้อยละ 11.76 เบอร์เซ็นต์ความงอกต่ำ ร้อยละ 27.73 เมล็ดมีความต้านทานโรคและแมลงน้อย ร้อยละ 17.65 และเมล็ดพันธุ์ให้ผลผลิตต่ำ ร้อยละ 42.86
2. ปัญหาจากการใช้ปุ๋ย คือ ปุ๋ยเคมีมีราคาแพง ร้อยละ 50 ใช้แล้วได้ผลไม่คุ้มค่า ร้อยละ 33.08 และไม่รู้จักเลือกใช้ ร้อยละ 16.92

ตารางที่ 12 สรุปปัญหาต่างๆ ในการลงทุนปลูกมะระจั้นจากแบบสอบถาม

ปัญหา	จำนวนตัวอย่าง	อัตราร้อยละ
1. ปัญหาจากเมล็ดพันธุ์		
1.1 เมล็ดพันธุ์หายาก ราคาแพง	14	11.76
1.2 เพอร์เซ็นต์ความงอกต่ำ	33	27.73
1.3 มีความต้านทานโรค และแมลงน้อย	21	17.65
1.4 ให้ผลผลิตต่ำ	51	42.86
1.5 อื่นๆ ระบุ	-	-
	119	100.00
2. ปัญหาจากการใช้ปุ๋ย		
2.1 ราคาแพง	65	50.00
2.2 ใช้แล้วได้ผลไม่คุ้มค่า	43	33.08
2.3 ไม่รู้วิธีเลือกใช้	22	16.92
2.4 อื่นๆ ระบุ	-	-
	130	100.00
3. ปัญหาจากการใช้สารเคมีป้องกัน กำจัดศัตรูพืช		
3.1 ราคาแพง	62	45.26
3.2 ไม่รู้วิธีเลือกใช้	19	13.87
3.3 ใช้แล้วไม่ได้ผล	37	27.00
3.4 กลัวอันตรายขณะใช้	19	13.87
3.5 อื่นๆ ระบุ	-	-
	137	100.00
4. ปัญหาและอุปสรรคในการจำหน่าย		
4.1 ไม่มีผู้รับซื้อ	5	5.43
4.2 พ่อค้าคนกลางกดราคา	64	69.57
4.3 ปริมาณของมะระจั้นมีมากจนต้องตัดราคา กันเอง	23	25.00
4.4 อื่นๆ ระบุ	-	-
	92	100.00

3. ปัญหาจากการใช้สารป้องกัน กำจัดศัตรูพืช เนื่องจากสารเคมี มีราคาแพง ร้อยละ 45.26 ไม่รู้วิธีเลือกใช้สารเคมี ร้อยละ 13.87 ใช้แล้วไม่ได้ผล ร้อยละ 27.00 และเกษตรกรกลัวอันตรายขณะใช้ ร้อยละ 13.87

4. ปัญหาและอุปสรรคในการจำหน่าย คือ ไม่มีตลาดรับซื้อ ร้อยละ 5.43 พ่อค้าคนกลางกดราคา ร้อยละ 69.57 และปริมาณของมะระจีนมีมากจนต้องตัดราคากันเอง ร้อยละ 25

จากการศึกษาถึงขั้นตอนและวิธีการปลูกมะระจีน การตลาดและราคาตลอดจนต้นทุนการผลิต และอัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนปลูกมะระจีนในภาคตะวันตกของประเทศไทย ทำให้ทราบถึงปัญหาในแต่ละขั้นตอนพอจะสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการผลิต

1.1 ดิน มะระสามารถทนทานต่อดินที่เป็นกรดได้เล็กน้อย สภาพดินบางแห่ง อยู่ในลักษณะความเป็นกรดสูง จะทำให้เกิดโรคต่างๆ ได้ง่าย เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถทราบได้เลยว่า ดินที่ใช้ปลูกมะระนั้น อยู่ในสภาพที่เหมาะสมหรือไม่ จะทราบเมื่อเกิดความเสียหายแก่มะระแล้วเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ - ส่งตัวอย่างดินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจเพื่อให้เกษตรกร ทราบถึงสภาพดินที่ใช้ปลูกมะระจีน เมื่อทราบว่าดินไม่อยู่ในสภาพความเป็นกลางจะได้แนะนำให้มีการปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกมะระก่อนที่จะเกิดความเสียหาย หรือจัดให้มีหน่วยงานสำหรับวิเคราะห์ดินให้เกษตรกรในแต่ละท้องที่ เพื่อให้ทราบว่าดินที่ใช้ปลูกมะระมีธาตุอะไรบ้างมากน้อยเพียงใด และยังขาดธาตุอาหารอะไรบ้าง เพื่อส่งเสริมให้ได้ผลผลิตสูง คุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

1.2 น้ำ ในบางครั้งปริมาณน้ำไม่เพียงพอ ทำให้เกษตรกรไม่สามารถให้น้ำมะระจีนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มะระไม่สมบูรณ์เต็มที่

ข้อเสนอแนะ - รัฐบาลควรประสานเรื่องการจัดระบบการใช้น้ำ ส่งเสริมให้มีการขุดคลองส่งน้ำเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้มีน้ำใช้ตลอดฤดูกาลเพาะปลูก

1.3 เมล็ดพันธุ์ เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ในการปลูกมะระจีนมากเกินความจำเป็น ทำให้ต้นทุนการปลูกสูงขึ้น และเสียเวลาในการดูแลรักษา นอกจากนี้ในบางท้องถิ่นเมล็ดพันธุ์จะมีราคาแพงกว่าปกติ เนื่องจากเกษตรกรซื้อเมล็ดพันธุ์ผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งพ่อค้าคนกลางบางรายนำเมล็ดพันธุ์เก่า ที่ไม่ได้

คุณภาพจำหน่ายให้เกษตรกร ทำให้เสี่ยงต่อการงอกของต้นกล้า และคุณภาพของ
มะระที่ผลิตได้

ข้อเสนอแนะ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เจ้าหน้าที่เกษตร ควรแนะนำหรือเผยแพร่เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ของมะระจีน และ
ปริมาณของเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมในการปลูกเฉลี่ยต่อไร่ เพื่อปรับปรุงการใช้
เมล็ดพันธุ์ของเกษตรกรให้มีอัตราที่ถูกต้อง

- รัฐบาลควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาช่วย
ควบคุมดูแลการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ โดยผ่านกลุ่มเกษตรกรมะระจีน เพื่อมิให้คน
บางกลุ่มแสวงหาผลประโยชน์

- เจ้าหน้าที่เกษตร ควรแนะนำวิธีถูกต้องเกี่ยว
กับการเก็บเมล็ดพันธุ์เอง โดยให้ความรู้แก่เกษตรกร เริ่มตั้งแต่คัดพันธุ์ที่มี
คุณภาพดี วิธีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์

1.4 วิธีการปลูก วิธีการปลูกมะระจีนทำได้ 2 วิธี คือ
หยอดหลุม และเพาะกล้า เกษตรกรส่วนใหญ่ นิยมการปลูกแบบหยอดหลุม เนื่อง
จากขั้นตอนไม่มากและสะดวก แต่ต้องใช้เมล็ดพันธุ์ในปริมาณมาก เพราะต้อง
เสี่ยงต่อการที่เมล็ดพันธุ์ไม่งอก แนวโน้มราคาเมล็ดพันธุ์สูงขึ้น ดังนั้นถ้าใช้วิธี
หยอดหลุม ต้องใช้ปริมาณเมล็ดพันธุ์เกินความจำเป็นทำให้ต้นทุนการผลิตสูง

ข้อเสนอแนะ - เจ้าหน้าที่เกษตร ควรให้ความรู้แก่เกษตรกร
เกี่ยวกับการเพาะกล้า อาจแนะนำวิธีการเพาะกล้าแบบง่ายๆ เช่น นำไปแช่น้ำ
หรือเพาะกล้าในกระถางใบตอง หรือถาดกระดาษก่อน

1.5 ปุ๋ย เกษตรกรจะใช้ปุ๋ยเคมีต่างๆกัน และมักใส่ปุ๋ยใน
ปริมาณมากเกินความจำเป็น ใส่บ่อยครั้งเกินไป และชนิดของปุ๋ยไม่ตรงกับ
ความต้องการของระยะการเจริญเติบโตของต้นมะระจีน อีกทั้งปุ๋ยเคมีมีราคา
แพง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ซึ่งค่าปุ๋ยเป็นปัจจัยต้นทุนที่สำคัญมากปัจจัยหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ - การใช้ปุ๋ยเคมีให้ถูกต้อง และเหมาะสม
เกษตรกรควร พิจารณาความอุดมสมบูรณ์ของดินประกอบด้วย เช่น ถ้าดินที่ใช้
ปลูกมะระเป็นดินเหนียว ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ลงไปผสมคลุกเคล้ากับดินก่อนปลูก
เพราะจะช่วยปรับสภาพดินให้ร่วนซุย ทำให้การระบายน้ำ ถ่ายเทอากาศ และ
ดูดซึมน้ำทำได้ดียิ่งขึ้น อันตรายที่เกิดจากความเข้มข้นของปุ๋ยเคมีที่สะสมอยู่ในดิน
ในระยะแล้ง หรือดินแห้งจะน้อยลง ทำให้การสูญเสียปุ๋ยเคมีโดยเปล่าประโยชน์
ลดลง และลดปริมาณปุ๋ยเคมีที่ควรจะใช้ให้น้อยลงด้วย

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการเผยแพร่ความ
รู้เรื่องธาตุอาหารหรือปุ๋ยที่มะระต้องการให้เกษตรกรทราบ และแนะนำการใส่ปุ๋ย

ให้ถูกต้อง และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

1.6 สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้ถูกต้องและถูกวิธี โรคและแมลงศัตรูพืชที่เกิดขึ้นจึงมีโอกาสดูดสารเคมีได้ง่าย เนื่องจากเกษตรกรใช้สารเคมีชนิดเดิมโดยเพิ่มความเข้มข้นหรือใช้สารเคมีหลายๆชนิดไปพร้อมๆกัน อีกทั้งสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีราคาแพง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการแนะนำให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับศัตรูพืชที่เกิดขึ้นกับมะระ เพื่อหาวิธีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เช่น ใช้สารเคมีที่ถูกต้องตรงกับโรคและแมลงศัตรูพืช และใช้สารเคมีในอัตราส่วนที่ถูกต้องในช่วงเวลาที่เหมาะสม และรู้จักระยะเวลาที่ปลอดภัยหลังจากใช้สารเคมีจนถึงเวลาก่อนการเก็บเกี่ยวการให้ความรู้ต่างๆ แก่เกษตรกรจะกระทำโดยจัดให้มีการอบรมผู้นำกลุ่มเกษตรกร หรือผ่านทางเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของรัฐ เพื่อถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวให้เกษตรกร และควรมีการสาธิตให้เห็นจริง

2. ปัญหาด้านเงินทุน เกษตรกรบางรายขาดแคลนเงินทุน จำเป็นต้องหาเงินทุนจากแหล่งเงินกู้ โดยกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร และกู้จากพ่อค้าในท้องถิ่น ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะเสียดอกเบี้ยสูงกว่ากู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ข้อเสนอแนะ - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ควรขยายการบริการให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงเพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งเงินทุนที่มีดอกเบี้ยจ่ายต่ำ เป็นการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรลงได้บ้าง และถ้าเกษตรกรกู้เงินในระยะสั้นที่สุด ก็เมื่อถึงฤดูกาลที่จะต้องซื้อปัจจัยการผลิตต่างๆ ไม่รับเงินกู้ก่อนล่วงหน้าเป็นเวลาหลายเดือนจะช่วยลดต้นทุนทางด้านดอกเบี้ยจ่ายลงได้อีก

3. ปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่าย

3.1 ราคามะระเงินไม่แน่นอน เนื่องจากราคามะระเงินในตลาด ขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตที่เข้าสู่ตลาด ประกอบกับความต้องการของผู้บริโภค ในขณะนั้นเป็นสำคัญ ราคามะระเงินที่เกษตรกรได้รับขึ้นอยู่กับระดับราคาขายส่ง และขายปลีก เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ขายผ่านพ่อค้าคนกลางดังนั้นถ้าราคาขายส่งและขายปลีกต่ำ พ่อค้าก็จะกดราคาที่ได้รับซื้อจากเกษตรกรเพื่อรักษาผลกำไรที่ตนเองควรจะได้รับ

ข้อเสนอแนะ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรศึกษาและคาดคะเนปริมาณความต้องการมะระเงิน

เพื่อประโยชน์ในการวางแผนปริมาณการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทำให้ราคามะระจันในตลาดมีเสถียรภาพมากขึ้น

3.2 การจำหน่ายมะระจันผ่านพ่อค้าคนกลาง พ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อมะระจันถึงสวน มักจะกดราคาซื้อจากเกษตรกร และเกษตรกรไม่มีอำนาจต่อรองได้เลย จำต้องยอมรับราคาที่พ่อค้าคนกลางเสนอให้

ข้อเสนอแนะ - เกษตรกรควรตั้งหัวหน้ากลุ่มขึ้น เพื่อเป็นตัวแทนในการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง เป็นการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง

- กระทรวงพาณิชย์ ควรจัดตั้งตลาดชายส่ง เพิ่มขึ้นโดยพิจารณาให้อยู่ใกล้แหล่งผลิตและแหล่งชุมชน การคมนาคมสะดวก และต้องไม่ให้มีพ่อค้าคนกลางที่เคยประกอบธุรกิจอยู่แล้วเข้ามาบีบบทบาทในตลาดนี้อีก

3.3 ขาดการกระจายข้อมูลข่าวสารต่างๆ สู่เกษตรกร เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ จะได้นำมาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ ทำให้สามารถติดตามสถานการณ์ด้านการตลาด ทราบข่าวการเคลื่อนไหวของราคามะระจันได้ตลอดเวลา เพื่อเกษตรกรสามารถใช้ต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง

ข้อเสนอแนะ - ควรพัฒนาระบบข่าวสารด้านการตลาดให้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และกระจายถึงระดับเกษตรกร โดยผ่านทางวิทยุหรือเจ้าหน้าที่การเกษตรในแต่ละท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรทราบข่าวสารด้านการตลาดอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย